

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCAN İQTİSADIYYATININ İNKİŞAF STRATEGIYASI

Ümummilli lider, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünya şöhrətli siyaset və dövlət xadimi Heydər Əliyevin şəxsiyyətinə bəslənən ümumxalq sevgisi, xatirəsinə olan sonsuz ehtiram çoxminilik tərəximizin heç bir dövründə heç bir dövlət rəhbərinə nəsib olmamışdır. Ulu öndər Heydər Əliyevi xalqımızın qəlbində bu qədər ucalığa yüksəldən, müqəddəsləşdirən isə onun Azərbaycana olan böyük sevgisi olmuşdur. Azərbaycanın müdrik və qüdrətli oğlu bütün şüurlu həyatını Vətəninin tərəqqisinə, xalqımızın xoş günlərə qovuşmasına həsr etmiş və gərgin mübarizələr nəticəsində, böyük çətinliklər bahasına bu istəyinə çatmışdır.

Heydər Əliyev dahi şəxsiyyətdir, böyük liderdir, uzaqgörən, cəsarətli siyasi xadimdir. O, bütün dövrlərdə Azərbaycan xalqına sədaqətlə xidmət edirdi, xalq üçün yaşayırıdı, yaradırdı. Heydər Əliyev Azərbaycana iki dəfə rəhbərlik etmişdir. Hər iki dəfə Azərbaycanı tənəzzüldən, böhrandan çıxarıb inkişaf yoluna qoymuşdur. Bu, onu göstərir ki, ictimai-siyasi quruluşdan asılı olmayıaraq, Heydər Əliyev həmişə ən düzgün siyaset aparmış, Azərbaycan xalqının maraqlarını müdafiə və təmin etmişdir.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.**

Ümummilli lider Heydər Əliyev həm sovet dönəmində, həm də müstəqillik illərində bu istəyinə çatmağın başlıca təminatı olaraq iqtisadiyyatın inkişafına böyük önəm vermişdir. Siyasi liderlik bacarığına, idarəciliğin təcrübəsinə mükəmməl yiyələnmiş ulu öndər həmişə belə hesab edirdi ki, iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir və istənilən müstəqilliyin əsasında iqtisadiyyatın durur. Heydər Əliyev həm sovet dövründə, həm də müstəqillik illərində Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün tarixi xidmətlər göstərmişdir.

Sovet zamanında ittifaqa daxil olan respublikaların rəhbərləri bir qayda olaraq mərkəzdən müəyyən edilən qaydalar əsasında fəaliyyət göstərirdilər. Hər bir mühüm məsələ SSRİ dövlətinin nəzarətində idi. Lider kimi fəaliyyət göstərmək üçün çoxlu məhdudiyyətlər var idi. 1969-cu ildə Azərbaycanın rəhbəri seçilən Heydər Əliyev də bütün bu məhdudiyyətlərlə, çətinliklərlə üzləşməli olmuşdu. Üstəlik, respublika iqtisadiyyatında, sözün əsl mənasında, ağır vəziyyət yaranmışdı: bütün əsas sosial-iqtisadi göstəricilərə görə Azərbaycan ittifaqda axırıcı yeri tuturdu.

Heydər Əliyev, ilk növbədə, iqtisadiyyatda yaranmış ağır vəziyyətin, onu doğuran səbəblərin sistemli təhlilini apardı, risklər edərək bir sıra təşkilati tədbirlər həyata keçirdi. İttifaq hökuməti qarşısında respublikanın gələcək iqtisadi həyatı ilə bağlı mə-

sələlər qaldırdı və qısa vaxt ərzində sovet hökumətinin Azərbaycan Respublikasının inkişafına dair xüsusi qərarlarının qəbul edilməsinə nail oldu. Milli gəlir, sənaye, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında 60-cı illərdəki gerilik aradan qaldırıldı, yeni keyfiyyətli inkişafın fundamental əsaslarının möhkəmləndirilməsi üçün xeyli iş görüldü.

Heydər Əliyev qəti qərara gəlmışdı ki, respublika iqtisadiyyatının uzaq gələcəyə yönələn inkişafi elmi-texniki tərəqqini müəyyən edən sahələrin daha üstün inkişafından çox asılı olacaq. Bu strateji xətti həyata keçirmək üçün Heydər Əliyev titanik fəaliyyət göstərdi, ciddi maneələrin aradan qaldırılmasına nail oldu. 1976-cı ildə Sov.İKP MK və SSRİ Nazirlər Soveti Azərbaycanda sənayenin təkmilləşməsinə dair çox mühüm sənəd qəbul etdi. Heydər Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə Azərbaycan sənayesinin inkişafı tarixində mühüm rol oynayan bu programın uğurla reallaşması üçün böyük təşkilati iş aparıldı. Nəticədə, sənayenin vacib proporsiyaları xeyli yaxşılaşdı, yeni tipli müəssisələr, istehsal sahələri istifadəyə verildi, on minlərlə yeni iş yeri yaradıldı. Sənayenin ixrac potensialı xeyli artdı, istehsalın mədəni-texniki səviyyəsi yüksəldi.

1976–1980-ci illərdə Azərbaycan sənayedə məhsul istehsalının artımına görə SSRİ-də birinci yerə çıxdı. Sənayenin strukturunda maşınqayırma və metal emalı sənayesinin payı 1965-ci ildəki 10 faizdən 16,3 faizə qalxdı. Elmi-texniki tərəqqini müəyyən edən sənaye sahələrində istehsalın həcmi əvvəlki onillikdəki səviyyəyə nisbətən 2,4 dəfə artdı. 1970-ci illər Azərbaycan ta-

rixinə, sözün əsl mənasında, sənayenin intibah dövrü kimi daxil oldu.

XX əsrin əvvəllərində, istərsə də sovet hakimiyyəti dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatında əsas rolu neft sənayesi oynayırdı. Heydər Əliyev iqtisadiyyatın maddi-texniki bazasında yaranmış geriliyin aradan qaldırılması, qeyri-neft sahələrinin üstün inkişafının təmin edilməsi üçün əsaslandırılmış təkliflər hazırladı. 1971–1975-ci illərdə respublika iqtisadiyyatına əvvəlki 5 ildəkindən 30 faiz çox vəsait qoyuldu, 64 iri sənaye müəssisəsi istifadəyə verildi.

Heydər Əliyevin Azərbaycan iqtisadiyyatını inkişaf etdirməklə bağlı müəyyən etdiyi strategiyada aqrar sektor xüsusi yer tuturdu. 1960-cı illərdə Azərbaycan kəndində əhalinin yarısı yaşayırırdı, kənd təsərrüfatında istehsal olunan milli gəlir də böyük çəkiyə malik idi. 1971–1975-ci illərdə kənd təsərrüfatında da əvvəlki 5 ilə nisbətən məhsul istehsalı 34 faiz artdı, bir sıra vacib sahələrdə yüksək göstəricilərin əldə edilməsinin möhkəm təməli yarandı. 1976–1980-ci illərdə Azərbaycan kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun artımına görə ittifaqda birinci yerə çıxdı.

1970-ci illərdə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı ilə bağlı göstəriciləri tarixi inkişafın ayrı-ayrı dövrləri ilə müqayisə etdikdə, birmənalı olaraq bu nəticəni çıxarmaq olar: Azərbaycanın 1969–1985-ci illəri əhatə edən dövründə iqtisadiyyatda yüksək artım sürəti təmin edilmiş, onun keyfiyyət göstəriciləri əsaslı surətdə yaxşılaşmışdır. Bütün bunlar isə müstəqil Azərbaycanın iqtisadi bazasının formallaşması və inkişafında müstəsna rol oynamışdır.

Ulu öndər Heydər Əliyevin böyük Vətən sevgisi, xalq məhəbbəti onu Azərbaycanın xilası üçün qorudu. 1993-cü ilin may-iyununda dövlət müstəqilliyinin ilk addımlarını atan Azərbaycanda hakimiyyət böhranının son dərəcə kəskinləşməsi ilə ölkədə vətəndaş müharibəsi və suverenliyin itirilməsi təhlükəsi yarandıqda xalqımız mövcud hakimiyyətin dəyişməsini təkidlə tələb etməklə, taleyini qəti surətdə ümummilli lider Heydər Əliyevə etibar etdi.

Zəngin dövlətçilik təcrübəsi olan Heydər Əliyev Azərbaycanda yenidən böyük siyasetə qayıtdı, respublikanı ağır fəlakətdən qurtarmaq üçün ölkənin tarixi-iqtisadi xüsusiyyətlərinə, geopolitik şəraitinə, xalqın mentalitetinə, milli mənafelərinə uyğun inkişaf strategiyasını hazırladı. Heydər Əliyev müstəqilliyini yeni bərpa edən dövlətimizi dünyaya tanıtmaq üçün sistemli şəkildə çalıdı. Müstəqil Azərbaycanın qanunvericilik sistemi də möhkəmləndirildi, yeni iqtisadi strukturlar yaradıldı. Bu sistemin yaradılması, qanunların qəbul edilməsi, ictimai-siyasi sabitliyin formalasdırılması Azərbaycanın inkişaf imkanlarını köklü şəkildə dəyişdirdi.

İllər keçəndən sonra düşünürük ki, əgər ötən əsrin 70–80-ci illərində ulu öndərin mükəmməl rəhbərliyi, müstəsna səyləri ilə yaradılmış elmi-texniki istehsal potensialı olmasaydı, müstəqil Azərbaycan o zaman çoxlu çətinliklər, problemlərlə üzləşə bilərdi.

Ulu öndər düşünülmüş və əsaslandırılmış sistemli tədbirlər həyata keçirdi, beynəlxalq təşkilatlar və inkişaf etmiş ölkələrlə əməkdaşlığın formalasmasını, iqtisadi islahatların aparılmasını prioritet vəzifələr kimi müəyyən

etdi. Müstəqil dövlətin inkişaf strategiyasında dövlət quruculuğu, sivil demokratik cəmiyyətin, yeni iqtisadi sistemin hüquqi bazasının formalasması prosesi beynəlxalq hüquq normaları, qarşılıqlı əməkdaşlıq principləri ilə əlaqələndirildi. Respublikada iqtisadi inkişaf, investisiya mühitinin yaxşılaşması istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirildi.

Bu gün biz böyük qürur hissi ilə deyə bilərik ki, müstəqil Azərbaycan dövlətinin yeni iqtisadi sisteminin yaradılması da Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bu elə bir iqtisadi sistemdir ki, o, respublikamızın perspektiv inkişaf, xalqın yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi imkanlarını reallaşdırmaq üçün güclü zəmin yaratmağa qadirdir. Müstəsna təşkilatlıq qabiliyyətinə, zəngin idarəcilik təcrübəsinə, dərin analitik təfəkkürə malik olan Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycanın inkişaf strategiyası barədə baxışları fundamental xarakter daşıyır. Bu konseptual baxışlar Azərbaycan reallığına, onun malik olduğu imkanların sistemli təhlilinə, qloballaşan dünyada gedən proseslərin milli maraqlar baxımından qiymətləndirilməsinə əsaslanır.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin Prezidenti olaraq Heydər Əliyev xarici iqtisadi siyasetlə bağlı strategiyasını çox çətin bir şəraitdə formalasdırdı. Müstəqilliyin ilk illərində respublikada yaranmış ağır şərait, ictimai-siyasi sahədə qeyri-sabitlik müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə imicini çox aşağı salmışdı. Heç bir dövlət Azərbaycana investisiya baxımından əlverişli bir region kimi baxmırırdı. Respublika isə xaricdə iqtisadi əməkdaşlığı böyük ehtiyac

hiss edirdi. Heydər Əliyevin tövsiyyəsi ilə beynəlxalq əməkdaşlığın yeni prinsiplər əsasında inkişafını formalasdırmaq üçün bir sıra qanunlarda dəyişiklik edildi. Xarici ticarətin liberallaşdırılması istiqamətində cəsarətli addımlar atıldı.

Bütün bu mərhələlərdə ulu öndər milli maraqları ön plana çəkdi. Xarici şirkətlərin, demək olar ki, hamısı gözləyirdi ki, Heydər Əliyev tez bir zamanda ondan əvvəl hazırlanmış neft kontraktlarını imzalayacaq. Amma dövlət başçısı bunu etmədi və çıxışlarının birində bunu vurğuladı ki, biz milli mənafelərimizin ziddinə gedə bilmərik, təklif edilən şərtlər respublikanın maraqlarına cavab vermir. Bundan sonra dərin araşdırmlar aparıldı, müqayisəli təhlillər edildi, müstəqil ekspertlərin fikirləri açıqlandı.

Göründüyü kimi, müstəqillik şəraitində də Heydər Əliyev xarici iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərində milli maraqları ön plana çəkməyi inkişaf strategiyasının vacib prinsipi kimi qiymətləndirirdi. Müstəqil dövlətin rəhbərini idxal və ixracın nisbətində ilk illərdə yaranmış mənfi saldo narahat edirdi. Bu gün isə nisbət ixracın xeyrinə dəyişib. Hələlik bu nisbət-saldo obyektiv olaraq neft faktoru hesabınadır. Amma qeyri-neft sektorunun üstün inkişaf etdirilməsi ilə bağlı müəyyən edilən strateji inkişaf xətti ixracın strukturunun daha da təkmilləşməsini təmin edəcəkdir. Heydər Əliyev açıq iqtisadiyyatın, bazar iqtisadiyyatının prinsiplərinin nəinki tərəfdarı, həm də fəal təbliğatçısı idi.

Heydər Əliyev ağır vəziyyətdə olan Azərbaycan iqtisadiyyatını dirçəltmək, bütünlükdə dövlətimizin müstəqilliyinin qo-

runmasını təmin etmək üçün düşünülmüş strategiya seçdi və bu strategiyada neft faktoruna üstünlük verdi. Bu, yeganə çıkış yolu idi. Qeyd edək ki, son 15–20 ildə dünyada və Azərbaycanda siyasi və iqtisadi mübarizələrin kəskinliyi, Xəzər nefti uğrunda dünyadakı hökmən güclərin diplomatik savaşı bəzən elə bir böhran vəziyyətinə gətirib çıxarırdı ki, sanki, hər an bir partlayış qopacağı təhlükəsi yaranırdı.

Xəzər nefti üçün güclü dövlətlərin siyasi və iqtisadi maraqlarının toqquşması nəticəsində Azərbaycanın gələcəyinə və mənafeyinə zidd olan planların zərərsizləşdirilməsində Heydər Əliyevin müstəsna rolu oldu. Azərbaycan xalqı yaxşı bilir ki, Heydər Əliyevin neft siyasətinin həyata keçirilməsinə nə qədər güclü təzyiqlər, maneələr edildi. Amma dövlətimizin başçısı millətimizin və ölkəmizin taleyi, tərəqqisi üçün çox vacib olan prinsipial mövqeyindən dönmədi və 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikası dünyanın böyük neft şirkətləri ilə “Ösrin müqaviləsi”ni imzaladı. Bu, müstəqil Azərbaycan dövlətinin, onun Prezidentinin tarixi uğuru idi.

Bu, eyni zamanda, Azərbaycanın dünya ineqrasiyasında fəal iştirakı üçün əlverişli imkanların yaradılması demək idi. Biz hamımız bunu dərk etməliyik ki, neft faktoru qlobal bir məsələdir. XX əsrдə dünyada baş verən böyük konfliktlərin, müharibələrin əsas səbəblərindən biri neft sərvətlərinə yiyələnmək olmuşdur. Heydər Əliyev sübut etdi ki, Azərbaycan suveren dövlət kimi öz təbii sərvətlərinin sahibidir və tarixin ona verdiyi bu şansdan xalqının mənafeyi naminə uğurla istifadə edilməlidir. Müstəqil Azə-

baycanın neft strategiyası dünya təcrübəsini nəzərə aldı. Məlumdur ki, neftlə zəngin olan ölkələrin bir çoxu yoxsulluq, səfəlat içində yaşayır. Bu ölkələrin təcrübəsindən məlum olur ki, onların milli mənafelərə cavab verən inkişaf strategiyası olmayıb, ictimai-siyasi sabitlik təmin edilməyib, demokratik institutlar yaradılmayıb, neft gəlirlərindən daxil olan külli miqdarda vəsaitlərdən istifadənin şəffaflığı təmin edilməyib. Neft faktoru hələ uzun bir müddət ərzində bütünlükdə respublika iqtisadiyyatının inkişafi üçün çox mühüm rol oynaya-çaqdır. Bu, həmçinin, onunla əlaqədar ola-çaqdır ki, neft satışından əldə edilən gəlirlərdən digər strateji inkişaf proqramlarının reallaşdırılması üçün istifadə ediləcəkdir.

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra Heydər Əliyev qəti əmin oldu ki, kənddə torpaq münasibətlərini radikal şəkildə dəyişdirmədən, kəndlini torpağın sahibi etmədən əhalinin güzəranını yaxşılaşdırmaq, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək mümkün olmayacaqdır. Bu tarixi missiyani yerinə yetirmək üçün Heydər Əliyev dünya təcrübəsini dərindən təhlil etdi, yerli xüsusiyyətləri, əhalinin mentalitetini, yaranmış vəziyyəti sistemli təhlil etdi, bir-birini tamlayan qanunları imzaladı, normativ baza yaratdı, informasiya təminatını gücləndirdi.

Bütün bunlar respublikada torpaq islahatlarının uğurla, sosial sarsıntılar olmadan həyata keçirilməsini təmin etdi. Ötən illərdə əldə edilən nəticələr böyük inkişaf imkanlarından xəbər verir. İndi kənddə islahatların yeni məsul mərhələsi davam etdirilir ki, bu istiqamətdə də görüləsi işlər dövlət baş-

çısı İlham Əliyev tərəfindən ciddi nəzarətə götürülüb. Çünkü kəndə qayğı Azərbaycanın gələcəyinə qayğıdır.

Heydər Əliyev zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik olan ölkə başçısı kimi dövlət və iqtisadiyyatın münasibətlərində optimallığı müəyyənləşdirməyə çalışırdı. O, sosial problemlərin, elm, təhsil, ekologiya, qlobal struktur və inkişaf problemlərinin həllində dövlətin imkanlarından, köməyindən (söhbət təkcə maliyyə yardımından getmir) səmərəli istifadə etməyi, iqtisadi orqanların məsuliyyətinin artmasını həmişə diqqət mərkəzində saxlayırdı. Büyük rəhbər daim çalışırdı ki, bank-maliyyə qurumları daha səmərəli fəaliyyət göstərsinlər, ölkənin milli maraqlarını daha güclü surətdə qorusunlar. Heydər Əliyev beynəlxalq maliyyə qurumları ilə əməkdaşlığı xüsusi diqqət verirdi. Bu əməkdaşlıqda da milli maraqları əsas tuturdu və sevinirdi ki, ölkənin maliyyə imkanları ildən-ilə artır, borc almağa ehtiyac azalır, bündə sisteminin göstəricilərində müsbət meyillər güclənir.

Unudulmaz rəhbərimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında dahiyanə xidmətlərindən biri də qədim İpək yolu nəqliyyat dəhlizində respublikamızın aktiv iştirakını təmin etmək oldu. Çünkü bu yolun fəaliyyəti respublikamızın sosial-iqtisadi dirçəlişinə böyük təsir göstərəcəkdi. Büyük İpək yolunun bərpası və orada Azərbaycanın aktiv iştirakı qlobal əhatə dairəsi, miqyası, əsrlərboyu faydası çox böyük olan bir məsələ idi ki, onun da həllində Heydər Əliyev müstəsna rol oynadı.

Aparılan araşdırımlar sübut edir ki, yeni İpək yolu Azərbaycan üçün daimi kapitaldır,

davamlı iqtisadi inkişaf amilidir, önəmli gəlir mənbəyidir, siyasi sabitlik mənbəyidir. Eyni zamanda, unutmamalıçıq ki, nəqliyyat dəhlizlərinə yiyələnmək, bu mümkün olmadıqda isə alternativ yollar axtarmaq istiqamətində dünyada, elə bizim regionda gedən böyük mübarizələrdə ayıq-sayıq olmalıdır. Bunu ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1998-ci ildə keçirilmiş Bakı sammitində qarşıya qoyduğu önəmli vəzifələrin həyata keçirilməsi zərurəti tələb edir.

Türk dünyasının iftixarına çevrilmiş Heydər Əliyev qardaş ölkələrin və toplumların daha sürətlə inkişafını da arzulayırdı və Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft boru kəmərinin də bu baxımdan tarixi rolunu xüsusi vurğulayırdı. O, dəfələrlə qeyd edirdi ki, Azərbaycanın türk dünyası ölkələri ilə iqtisadi sahədə əməkdaşlığı daha da inkişaf etməlidir, investorlar hər iki ölkənin milli maraqlarına cavab verən layihələr həyata keçirməlidirlər. Onun Türkiyənin dövlət, hökumət rəhbərləri ilə səmimi dostluğu türk dünyası ölkələrinin birliyinə xidmət edirdi.

Bu gün Azərbaycan dövləti alternativ neft-qaz ixracı ilə bağlı kəmərlərə və digər beynəlxalq nəqliyyat marşrutlarına malikdir. Bu isə ölkəmizin müstəqilliyinin qorunması, onun iqtisadi təhlükəsizliyi üçün çox güclü amil deməkdir. Azərbaycan dövlətinin müəyyən etdiyi inkişaf strategiyasında prinsipial məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, neft məqsəd yox, vasitədir. Odur ki, qeyri-neft sektorunun daha sürətli inkişafı iqtisadi siyasetin prioritet istiqamətlərindən biri ki mi müəyyən edilmişdir və bu da öz müsbət nəticələrini verir.

Azərbaycan dövləti yaxın və uzaq gələcək üçün iqtisadi inkişaf strategiyasında aqrar sektorun daha davamlı inkişafını nəzərdə tutub. Azərbaycan qlobal dünya böhranı dövründə səylərini ölkədə maliyyə sabitliyinin qorunmasına yönəldib.

Heydər Əliyevin fərmanı ilə 2002-ci ildə təsdiq edilən kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı dövlət programı ölkədə sahibkarlığın inkişafına böyük təkan verdi. Son illərdə bu işlər daha sürətlə davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiq edilən dövlət programlarında müəyyənləşdirilmiş istiqamətlər: ölkədə sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması, regionlarda sahibkarlığın maliyyə təminatının artırılması, istehsal resursları və kadr potensialı haqqında məlumat bazasının yaradılması, infrastrukturun inkişaf etdirilməsi, dövlət-özəl sektor münasibətlərinin inkişafı, sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi və sahibkarlara texniki yardımın genişləndirilməsi üzrə işlər uğurla davam etdirilir.

Ümummilli liderin ən layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin adı ilə bağlı davamlı regional inkişaf programlarının qəbul edilməsi və uğurla gerçəkləşdirilməsi isə ölkə iqtisadiyyatının tarazlı inkişafının təmin olunması və neft amilindən asılılığın azaldılması, regionlar arasında sosial-iqtisadi inkişafa görə yaranmış uyğunsuzluqların, səmərəsiz miqrasiya proseslərinin xeyli dərəcədə yumşaldılması, regionların malik olduğu resurslardan səmərəli istifadə olunması, mövcud yerli istehsal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası və gücləndirilməsi, yeni iş yerlərinin yaradılması, regionların istehsal, sosial infrastrukturunun müasir

tələblər səviyyəsində qurulması ilə nəticələnir.

Heydər Əliyev liderliyinin gücü onda idi ki, o, bütün işlərə yüksək tələbkarlıqla yanaşırıdı. Onun bu keyfiyyəti əsl səfərbərlik faktoruna çevrilmişdi. O, daim təhlil aparırdı, müqayisəli araşdırımlara üstünlük verirdi, islahatların gedisi prosesində meydana çıxan problemlərin həlli üçün zəruri tələblərin həyata keçirilməsini hökumətdən tələb edirdi. Açığını deyək ki, bir sıra idarəetmə strukturları bu tələblə ayaqlaşa bilmirdilər. O, muvafiq strukturların rəhbərlərindən tələb edirdi ki, xidməti vəzifələrinin məsuliyyətini tam dərk etsinlər, dövlətin vəsaitlərindən səmərəli istifadə etsinlər, əhalinin ehtiyaclarına qayğı ilə yanaşınlar, şəhər təsərrüfatlarında su, qaz, enerji ilə əlaqədar yaranan çətinliklərin təkrarlanmasımasına, onların sistemli həllinə nail olsunlar.

Ümummilli liderin tarixi xidmətlərindən biri də hakimiyyətinin hər iki dövründə Azərbaycanı dünyada tanıtmaq, müstəqillik illərində isə onu ən aparıcı dünya dövlətləri sırasına yüksəltmək oldu. O, dövlətimizin müstəqil siyaset həyata keçirmək diplomatiyasını əldə etdi. Qloballaşan dünyanın, mürəkkəb siyasi proseslərin cərəyan etdiyi dönmədə Heydər Əliyevin qurduğu, İlham Əliyevin idarə etdiyi Azərbaycan müstəqil siyaset yürüdə bilir.

Bu gün dünyanın aparıcı siyasetçiləri, dövlət xadimləri, ekspertləri ölkəmizin dinamik inkişafını, qlobal dünya layihələrində iştirakını, cəmiyyətdə əldə olunmuş konsensusu, iqtisadi inkişafla sosial tərəqqi arasında tarazlığın yaradılmasını müstəqil dövlətin inkişafının Azərbaycan modelini fərqləndirən vacib keyfiyyətlər kimi qiymətləndirirlər. Bu gün qürur hissi keçiririk ki, müstəqil dövlətimizin gələcəklə bağlı Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş strategiyası vardır. Gələcək inkişaf üçün möhkəm təməl yaradılmışdır. Bu təməl Azərbaycan dövlətinin dinamik inkişafına, xalqın yaxşı yaşamasına, ölkəmizdə hüquqi, demokratik cəmiyyətin qurulmasına, Azərbaycanın sivil dövlətlər içərisində özünə layiqli yer tutmasına xidmət edir və edəcəkdir.

Bu gün Azərbaycanda iqtisadi inkişaf sürəti dünya iqtisadiyyatı üzrə olan göstəricini xeyli ötür. Bu, bizim tarixi nailiyyətimizdir. Bu inkişaf meyli uzun bir dövr üçün mütləq davam etməlidir ki, dövlətimizin iqtisadi qüdrəti daha da möhkəmlənsin, keyfiyyətli həyat səviyyəsi təmin edilsin, Azərbaycanın inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsinə çatması istiqamətində cəsarətli addımlar atılsın.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin çağdaş Azərbaycanın tarixində oynadığı rolü, Vətənin milli-mədəni mövcudluğunu, dövlətin siyasi varlığını dərin zəkası və qüdrətli əzmi ilə qoruyub saxlamaq missiyasını artıq 16 ildir ki, onun layıqli varisi Prezident İlham Əliyev inamla və yaradıcılıqla davam etdirir. Ulu öndərin işləyib hazırladığı müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişaf stratejiyası isə onun əzəli və əbədi azularına uyğun olaraq, ölkəmizi tərəqqiyə, xalqımızı xoş günlərə qovuşdurmuşdur.

**Ziyad SƏMƏDZADƏ,
Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqının
sədri, akademik.**